

Tudósítónk jelentik

Újabb kiegészítés a szegedi szörmében.

Vállalatunknál az irhabőrök velürozásának gépesítése évről évre szerpelt az újítási feladattervben. Ennek megoldásával már több ízben próbálkoztak különböző módszerekkel újítónk, de ezek egyike sem vált be.

A bőrkötőket ugyanis ráadás (kifeszítés) előtt bevezetik, az irhabőrök felületén lévő kicsi barkák (bolyhok) a víztől letapadnak, s így a bőrök elvesztik simaságukat. Ahhoz, hogy az irhabőrök visszakapják sima, selymeszerű tapintásukat, úgynevezett velürozási műveletet mennek át, amelyet eddig kézi simogatással végeztek el.

Bóta Sándor és Pintér László újítónk hosszú kísérletezés után egy olyan gépet szerkesztettek, melyen három forgóhenger működik. Ezek közül egyik filcel van burkolva, a másik kettő pedig a bőrt a hengerhez nyomja. A gép elektromos meghajtású, biztonságos és segítségével a velürozás igen gyorsan elvégezhető.

Igy válnak újítónk hasznos részeseivé annak a munkának, amellyel a szegedi irhabőrök készítői mind belső, mind pedig külföldi viszonylatban oly sok elismerést kiérdemeltek.

Nikolényi Árpád

A takarékoskossá év végi örömei

SZEGED-RÓKUS ALLOMÁS-RÓKUS TÓTKA KÁROLY TUDÓSÍTÓNK KÖZÖLTÉ:

Az itt dolgozók közül habár nem magas fizetések, ez évben mégis 54-en 24 ezer forintot helyeztek el a KST-be. A megtakarított összeg kifizetésére a napokban ün-

nepélyes keretek között került sor. Dolgozóink jelentősebb része a zsebpénzből gyűjtött családjá számára. Mint Kónya Györgyné rak-tárnok mondotta: habár számítottunk rá, mégis keüemes év végi meglepetés a KST családjaink részére.

A SZEGEDI POSTAIGAZGATÓSÁGTÓL ANGYALREZSŐ TUDÓSÍTÓNK KÖZÖLTÉ:

Az elmúlt évekkel szemben fellendült a postaigazgatóság is a takarékoskossági mozgalom. Amíg 1959-ben 310 dolgozó 180 ezer forintot tett a Kölcsönös Segítő Takarékpénztárba, az idén 321 dolgozónak közel 250 ezer forint volt a betétállománya. Az év folyamán 235-en részesültek kölcsönben. A takarékoskossági kollektívában résztvevők jutalmaként a betétek 5 százalékos kamata címén több mint ötezer forintot vettek fel a betétek visszafizetése alkalmából.

A Csongrád-vidéki Pincegazdaság 5500 tonna szőlőt gyűjtött be

A Csongrád-vidéki Pincegazdaság termelési értekezletet tartott és ezen Király Ferenc igazgató elemezte a vállalat munkáját. Megállapította, hogy a pincészetek és begyűjtőhelyek a szüret alatt szorgalmas munkát fejtettek ki, amit bizonyít, hogy 5500 tonna szőlőt gyűjtöttek be, vagyis többet, mint amennyire számítottak. Az általános munkaeredményekben a pusztaimérgesi körzet mutat különösen példát. A szocialistabrigád-mozgalomban a Szeged I. telep jár elől, a munkaversenyekben pedig az ászóthalmi pince dolgozói járnak az élen. A nyereséges részesedés várható eredményeiről szólva megállapította az igazgató, hogy e téren főként a borászati osztálynak van még sok tennivalója, mégpedig a reális értékesítési árlehetőségek kimunkálásában. Bízálattal illette beszámolójában a palackozó üzemenésben azokat, akik le-

becsülik a női munkaerők teljesítményeit. Hasonlóan bírálattal illette a csomogolásban mutatkozó hanyagságokat is, amelyek többször reklamációt eredményeznek. Az igazgatói beszámoló után több felszólalás hangzott el, amelyek során Simon János, a vállalat szakszervezeti bizottságának titkára is felszólalt. A termelési értekezleten 54 dolgozót részesítettek pénzjutalomban.

O. I.

Felavatták a Dunai Szalmacellulózgyárat

A Dunai Vasmű mellett új nagyüzem emelkedik, a szalmacellulózgyár, amely a könnyűipárnak nemcsak a legújabb nagy létesítménye, hanem a második ötéves terv időszakában a legjelentősebb beruházása is.

Az ünnepélyes gyáratávra szombaton került sor. Nagy Józsefné, könnyűipari miniszter mondott avató beszédet.

Népgazdaságunk 660 millió forintot fordított erre a beruházásra, hogy a legkorszerűbb technológiával évente huszonkettőezer tonna fehérített szalmacellulóz készíthessen — mondotta. Az új gyár, 520 dolgozóval, újabb jelentős lépés a vidéki iparosításban és Dunai-vidék továbbfejlesztésében. A gyár építésében és szerelésében 25 építő-, szerelőipari vállalat az üzem gépeinek szállításában és szerelésében a magyar dolgozókkal együtt angol, svéd, finn és a Német

A Tanganyikai Köztársaság ünneplése Szegeden

Lapunk más helyén közöljük, hogy ma, vasárnap, Tanganyika függetlenségének első évfordulóján kikiáltják az országban a köztársaságot. Az új afrikai köztársaság kikiáltásának előestéjén, szombaton ünnepségre gyűltek össze a Szegeden tanuló külföldi diákok a KISZ Apáthy István orvostudományi iskolájában. A megjelent ugandai, ghanai, nigériai, zamzibári, görög, bologár, mongol egyetemi hallgatók és meghívott magyar di-

aktársaik előtt Mikol Sarungi, a Szegedi Orvostudományi Egyetem III. éves tanganyikai hallgatója tartott megemlékező ünnepi beszédet. Miután visszapillantott a német és angol gyarmati igában sínylődt tanganyikai nép életére, hangoztatta, hogy a felszabadult Tanganyikai Köztársaság pozitív semlegeségi politikát folytat. Az ország jelszava — mint mondotta —: »Szabadság és munka«. Ez számukra azt jelenti, hogy tovább küzdenek az ország elmaradottságának felszámolásáért, a gyarmatosítás maradványainak megszüntetéséért, népgazdaságuk megerősítéséért és a szociális viszonyok megjavításáért.

A tüsssal fogadott ünnepi beszédet követően Szilárd János, az orvosegyetemi pártbizottság titkára adta át az egyetem vezetőinek meleg üdvözlését. Köszöntötte a megjelenteket dr. Fülöp János, az Orvostudományi Egyetem idegen nyelvű lektorátusának vezetője, a Szegeden tanuló külföldi diákok magyar nyelvi tanára is.

A bensőséges hangulatú rövid ünnepség után a résztvevők közvetlen hangulatú baráti beszélgetésen maradtak együtt.

Az új KRESZ közúti jelzőablái

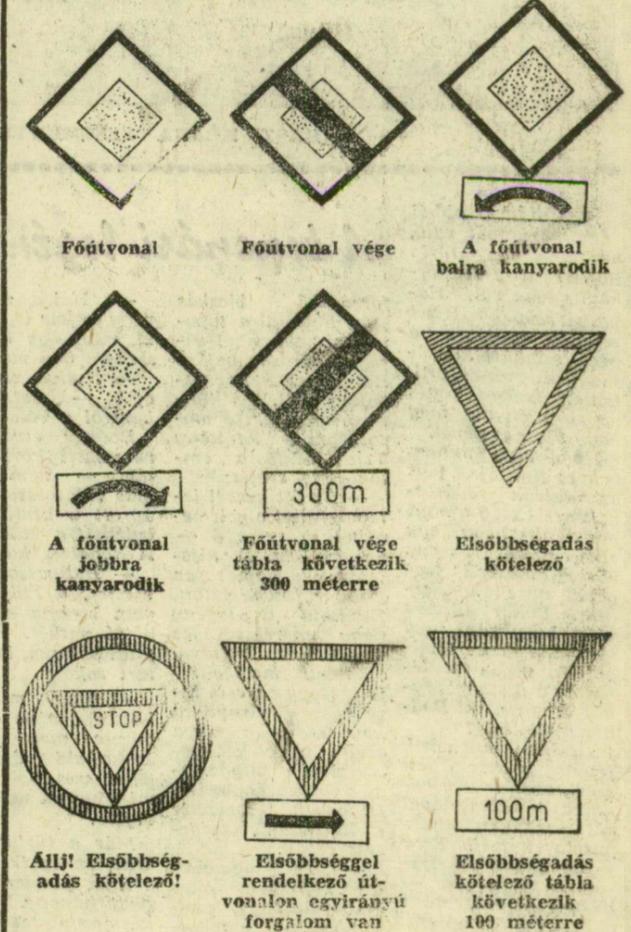
Az új közlekedési rendszabályok — mint ismeretes — hamarosan, január elsején életbe lépnek. Az új KRESZ-ben bizonyos módosítások, változások vannak a közúti jelzőablakok területén is. A közúti jelzőablaknál veszélyt, tilalmat, utasítást és útbaigazítást adókat különböztetünk meg.

A veszélyt jelző táblák csoportjában — alkalmazkodva a közlekedéssel kapcsolatos nemzetközi egyezményhez — több új táblát használnak majd. Egyik ilyen az »Útkereszteződés alárendelt útvalakkal.« Olyan útkereszteződés előtt helyezik el ezt a táblát, ahol a keresztező, illetve a betorkolló útvonalon »Elsőbbségadás kötelező«, vagy »Állj! Elsőbbségadás kötelező« tábla van. Felhívja tehát a figyelmet az útkereszteződés veszélyére, s világosan jelzi azt is, melyik

járműnek van áthaladási elsőbbsége.

Megmarad továbbra is az »Útkereszteződés«-t jelző tábla. Lakott területen azonban csak kivételesen alkalmazható, s az elsőbbségre nem ad tájékoztatást. Új tábla a »Vigyázat, szembenjövő forgalom!« jelzésű is. Általában olyan keskeny útszakaszokon alkalmazzák, ahol egyébként egyirányú a forgalom, de valami miatt ideiglenesen szükségessé vált a kétirányú forgalom elrendelése.

Van néhány változás a tilalmi jelzőablaknál is. Nincs azonban lényeges változás az utasítást adó jelzőablaknál. Az új KRESZ-szel kapcsolatban a közúti jelzőablakról csak kivonatossan, teljességre való törekvés nélkül emlékeztünk meg. Az alábbiakban az új KRESZ több fontos közúti jelzőablakját mutatjuk be.

A főút jelzőablaknál a közlekedési táblák középső részén, külső részén fehér, fekete kerettel, a tábla több jelzése is piros vonalú.

jelzőtábla piros keretű, belső részén sárga, külső részén fekete. A »Állj! Elsőbbségadás kötelező!« tábla háromszöge is piros vonalú.

Egészen befagyott a Balaton

Néhány nappal még csak a partmentén, két-három kilométer szélességben fedte a jég a Balatont. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság tájékoztatása szerint azonban most egészen befagyott a tó. Keszthelynél 6, Siófoknál 8 centiméter vastag a jég, s már elbírja a gyalogosokat. A hideg hatására már az ország valamennyi folyója zajlik, sőt a Berettyót, a Zagyvát, a Sebes-, Fehér- és

Kettős-Köröst, valamint a Tisza felső szakaszát mozdulatlanul dermedt jég fedi. Érdekes küzdelmet vív a hideggel a Duna. A folyam hatalmas víztömeget a fagy nem tudta annyira lehűteni, mint a mellékfolyókat. A jég tehát nem növeszt, legfeljebb nagyon keveset a sekély part mentén, vagy a csaknem mozdulatlan vízű holtágban. (MTI)

körülbelül 1000 magánérből, állami támogatással épülő lakóház, a korszerű igények, telepítési, kiviteli terv, építés kivitelezés és gazdaságosság szempontjából, többségében nem, vagy csak részben felel meg mind az építő, mind a társadalom igényeinek, új építőanyag-gyártás kikísérletezését határozták el.

Az új felé sarkallta a vállalatot az is, hogy a hagyományos téglagyártás iránti igény a vállalatot szemben évről évre csökkent. A kihasználatlan kapacitása nőtt, ugyanakkor korszerű építőanyagban hiány van; a foglalkoztatottság gondja pedig a vállalatot is nyomja.

Ennek kapcsán jutottunk el oda, hogy a Csongrád megyei tanács vb ipari osztálya az Építőipari Tudományos Egyesület szegedi csoportjával, a Könyv- és Ipari Minisztérium helyi ipari főosztálya irányításával, az EM tervezési, városrendezési és lakáspolitikai főosztálya támogatásával pályázatot írt ki, részben előregyártott elemekből állami támogatással, magánérből építendő lakások terveihez beszerzésére, amely tervekhez szükséges anyag gazdaságosan gyártható az építőanyagipari vállalatunknál. A pályázat eredményes volt. Kaptunk jól felhasználható terveket, s elősegítette egy egészen új és sokatígéretes téglablokk előállítását. Az első kísérleti blokk sikerült. A 90x90x25-ös blokk súlya kb. 200—210 kiló, 21 darab, 30x24x12,5 centiméter kerámiadomból készül, melynek térfogatsúlya a tömör téglához mérve annak körülbelül 60 százaléka. Kötőanyagként egy blokkhoz körülbelül 2,5 kiló örlött törmelékűveget használtak fel, amelynek ára 7,5 fillér. Az idomok üregei vízszintes irányban helyezkednek el, ennél fogva a szükséges hőszigetelés követelményeinek valószínűleg megfelel. A blokkot a hagyományos téglagyártáshoz szükséges gépekkel a Hoffman-rendszerű körkemencében állítottuk elő. Az első kísérleti lakóházanyagot a VIII. pártkongresszus tiszteletére tett felajánlás keretében már sikerrel le is gyártották. A tömeges gyártás kísérleti tapasztalatai azt mutatják, hogy a meglévő feltételek mellett gazdaságosan gyártható, vákuumfejes présgépen a nyerstégla előállítható, a szárítás ideje rövidebb (Keller-száritó nélkül is), a ki-be rakás gépesíthető. A kemence égető kapacitása jobban kihasználható. A blokk szilárdsága megfelel a követelményeknek. Előnyeit a jelenleg gyártott termékeivel és a hasonló építőelemekkel szemben a következőkben látjuk.

1. Kerámiából (agyagból) homogénnek mondható közepes méretű falazóblokkot kapunk, melynek anyaga mindenütt helyben található. (Csongrád, Békés és Hajdú megyéknek fő építőanyaga az agyag lesz még a jövőben is.) A kohó- vagy kazánalak felhasználása itt a viszonylag nagy szállítási távolság miatt drága. Ez az építőelem alkalmas, korszerű, legalább kétszintes családi ház tömegben való megépítésére és lehetővé teszi a korszerűbb építőtechnika felhasználását.

2. Az épület súlyának csökkentésével jelentősen csökkenthető az építés költsége. Az általunk gyártott elem térfogatsúlya körülbelül 300 kiló köbméterenként, szemben az EM V. T. 70—100-as minőségű 29x119x128-as méretű, 300 kiló súlyú blokkjával. Igaz, hogy ez lényegesen nagyobb, ötszintes épületre alkalmas szilárdságú.

3. Kötőanyagként hulladékűveg törmelékét használunk fel, amelyet eddig nem használtak fel az építőipar. A blokk betonacél nélkül gyártható, az üvegekötés lényegesen erősebb a cementhabarcs-kötésnél és jóval olcsóbb annál. Egy 90x90x25-ös elem üvegtörmelék kötőanyagköltsége törmelékűveg áron számítva (kilogrammonként 3 fillér, azaz) 7—8 fillér.

4. A blokkidom és maga a blokk az országba bárhol hagyományos téglagyártó gépekkel és a Hoffman-rendszerű körkemencében gazdaságosan előállítható. Az anyagnak a kemencébe való be- és kirakása gépesíthető (ez a művelet a Hoffman-kemencénél eddig még nem volt gépesíthető), a téglagyártásnál a legnehezebb fizikai munka megszüntethető. A kemence égető kapacitása jobban kihasználható, a termelés olcsóbb.

5. Ez a gyártási eljárás átmenetet képezhet a kerámia építőanyaggyártás fejlesztésében addig, amíg lehetővé válik a téglának, vagy a téglabloknak a Hoffman-kemence helyett törmelékűveg, korszerűbb alagút-kemencébe való előállítására. (ilyen alagút-kemence jelenleg egy van az országban), tekintettel arra, hogy a korszerű kemencére való áttérés időben függ az ország beruházási teherbíró képességétől is.

6. A vállalat továbbfejleszthető műszaki színvonalát és profilját illetően is. Építőipari kapacitások létrehozásával a gyár végterméke nem a téglá, hanem a kész, korszerűbb és olcsóbb családiház lenne. Ez egybeesik az építőanyagipar és építőipar általános fejlődésének irányával. A tanácsai ipar tevékenysége, rendeltetésének megfelelő területre terjeszkedne ki.

7. A vállalat anyaggyártó-kapacitása viszonylag kevés műszaki fejlesztéssel elégséges arra, hogy biztosítsa Csong-

rád megyében — beleértve Szegedet is — az állami támogatással, magánérből történő szervezett korszerű lakásépítő-akció téglablokk anyagát, kivitelezési kapacitást létrehozásával pedig lebonyolítását is. A blokkidom a lakosság saját, kisebb építkezéséhez is jól és gazdaságosan felhasználható. Egy alagút-kemence beállításával viszont biztosítható lenne az 1500—2000 lakás közepes méretű blokkjainak legyártása az állami lakásépítkezések számára.

További tennivalóink:

1. A kísérleti családiházak az új blokkból 1962. december 31-ig való megépítése Hódmezővásárhelyen, a tényleges költségek utóalkuláció útján való kimunkálása;

2. az OTP Csongrád megyei fiókjával és az érdeklét helyi tanácsokkal megállapodni a jövő évi akciók lebonyolítására;

3. le kell bonyolítani a kísérleti blokk műszaki vizsgálatát, szilárdság, hő és hangszigetelés szempontjából;

4. elő kell készíteni 1963-ra a szükségletnek megfelelő mennyiségű blokk előállítását, ki kell dolgozni a végleges gyártástechnológiát, beleértve a szükséges gépesítést is;

5. létre kell hozni a szükséges építésszerelő-kapacitást. Biztosítani kell hozzá a személyi, technikai és anyagi feltételeket;

6. további kísérleteket kell folytatni a meglévő gyártmányok fejlesztése és új épületelem, főleg fűdém szerkezetek, tetőszerkezetek előállítására érdekében;

7. pontos számításokat kell végezni az alagút-kemencébe való gyártás további előnyeire vonatkozóan.

Köszönetet kell mondjunk a megyei tanács végrehajtó bizottságának, a Könyv- és Ipari Minisztérium Helviipari Főosztályának, az EM Tervezési Lakáspolitikai Műszaki Városrendezési Főosztályának, az Építőipari Tudományos Egyesület szegedi csoportjának, a társosztályoknak, a Csongrád megyei tanács Tervező Vállalatának az eddigi támogatásért.

Arra van szükség, hogy a kísérletezők — elsősorban Gál István főmérnök és Kincses János vállalati technikus, akik nevéhez az első siker fűződik —, de az osztály is megkapja a továbbiakhoz szükséges biztatást, konstruktív kritikát és a szükséges anyagi támogatást. Ebben az esetben erejüköz mértén — jelentősen előre tudjuk mozdítani a VIII. pártkongresszus határozatainak végrehajtását s a lakásépítés nagy feladatát jobban és eredményesebben tudjuk megoldani.